

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 12 februari 1914 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring i 17 kap. 12 § handelsbalken.

Närvarande: Herrar Pettersson i Södertälje, Trana*, Gezelius, Stårner, greve Lagerbjelke*, Alexanderson, Johanson i Valared*, L. Olsson i Hov, greve Spens, Jansson i Edsbäcken, Olsson i See, Pettersson i Bjälbo, Lindqvist i Stockholm, Cederborg*, Persson i Norrköping och Holmdahl.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Lagutskottet har till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Rosarus Andersson* i Skrädene väckt motion, nr 82, däri hemställt, »att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i andra stycket av 17 kap. 12 § handelsbalken, att den förmånsrätt, som där omförmäles, må tillkomma jämväl enligt gällande författningar utgående skogsaccis och skogsvårdsavgifter.»

Till stöd för sin berörda hemställan har motionären anført följande: *Motionen.*

»Genom lagarna den 18 september 1909 och den 11 oktober 1912 om skogsaccis m. m. har åt kommunerna beretts en inkomstkälla, som i många fall redan är och med tiden borde bliva av allt större betydelse för den kommunala finansförvaltningen. Att denna accis till sin natur är en skatt, läser icke kunna bestridas. Då härtill kommer, att jämlikt gällande bestämmelser accisen skall beräknas vid uppgörandet av de årliga inkomst- och utgiftsförslagen inom kommunerna, synes det rimligt och önskvärt, att den trygghet för att de beräknade inkomsterna verk-

ligen inflyta, som genom förmånsrättsordningen beretts kommunen med avseende å uttaxerade kommunalutskylder, jämväl må kunna påräknas i fråga om skogsaccisen. Emellertid ha tvivel yppat sig, huruvida stadgandet i 17 kap. 12 § handelsbalken om förmånsrätt för kommunalutskylder är tillämpligt å skogsaccis. Såvitt jag känner, har frågan icke varit föremål för högsta domstolens prövning, men underdomstol har underkänt framställda anspråk på förmånsrätt för skogsaccis. Under sådana omständigheter synes det av behovet påkallat, att i stadgandet inryckes uttrycklig bestämmelse om förmånsrätt jämväl för skogsaccis.

De jämlikt kungl. förordningen den 11 oktober 1912 utgående skogsvårdsavgifterna torde visserligen icke kunna jämföras med skatter i vanlig bemärkelse, men hava dock till ändamål att tillgodose ett allmänt intresse av största betydelse, nämligen vården av enskildes skogar. Säkerheten för dessa avgifters behöriga erläggande torde i viss mån hava försämrats genom den ändring i fråga om sättet för avgifternas utgående, som genom ovanberörda kungl. förordning kom till stånd. Enligt äldre bestämmelser beräknades avgifterna å virke, avsett för export, samt å trämassa, medan numera avgifterna utgå efter enahanda grunder som skogsaccisen. Denna ändring innebär, att avgiftsplikten, som förut ålåg ett fåtal i regel solida exportfirmor och trämassfabrikanter, numera öfverflyttats på den stora massan av skogsavverkare, och det ligger i sakens natur, att härigenom oftare än förr insolvens hos den avgiftspliktige skall inträffa och medföra, att avgifterna icke kunna utgå. På grund härav synes det mig kunna ifrågasättas, huruvida icke jämväl skogsvårdsavgifter borde tillerkännas enahanda förmånsrätt, som ovan för skogsaccis ifrågasatts».

*Utskottets
yttrande.*

I skrivelse den 1 mars 1911 har riksdagen hos Kungl. Maj:t anhållit, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, på vad sätt och under vilka villkor kommuners, tingslags, härads och landstings samt andra med dem jämförliga menigheters intresse att utbekomma utskylder och därmed likställda avgifter, vilka skola till dem utgöras, må bättre tillgodoses än som enligt gällande stadganden om förmånsrätt är förhållandet, samt för riksdagen framlägga det förslag, som därav kan föranledas. Denna riksdagens skrivelse har av Kungl. Maj:t överlämnats till inom finansdepartementet tillkallade sakkunnige rörande kommunalskatteväsen-

dets ordnande för att tagas under övervägande vid fullgörande av det dem lämnade uppdraget. Enligt vad utskottet erfarit, har denna utredning ännu icke slutförts.

Med hänsyn till avfattningen av riksdagens ovanberörda framställning till Kungl. Maj:t samt det uppdrag, som i anledning därav lämnats omförmälda sakkunnige, torde med visshet kunna antagas, att jämväl den fråga, som i förevarande motion beröres, eller huruvida gällande stadgande om förmånsrätt för kommunala avgifter skall äga tillämpning i fråga om skogsaccis och skogsvårdsavgifter, kommer att upptagas till behandling vid den utredning om kommunalskatteväsendets ordnande, som nu pågår. Vid sådant förhållande och då utskottet i allt fall icke utan allsidig utredning av föreliggande spørsmål ansett sig kunna tillstyrka motionärens yrkande om omedelbar lagändring i motionens syfte, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 februari 1914.

På lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.
